

Nya karensregler i kollektivavtalen för bransch Vård och behandlingsverksamhet samt omsorgsverksamhet (E), bransch Äldreomsorg (F) och bransch Företagshälsovård (D) den 1 januari 2019

Den 1 januari 2019 ändras reglerna om karens i sjuklönelagen. Med anledning av det ändras också sjuklönerreglerna i Vårdföretagarnas kollektivavtal. Ändringarna innebär att karens inte längre räknas per dag utan på en period som är 20 procent av en normal arbetsvecka. Karensavdrag kan därmed behöva göras på mer eller mindre än en dag men inte med mer än vad som svarar mot 20 procent av en normal arbetsvecka, beroende på när den anställde blir sjuk. För sjukfall som inträffar före den 1 januari 2019 gäller fortfarande de nuvarande bestämmelserna.

Bakgrund

Riksdagen har beslutat att den nuvarande karensdagen från och med den 1 januari 2019 ersätts med ett karensavdrag. Syftet är att uppnå en mer rättvis självrisk i samband med sjukfrånvaro. Bakgrunden är att nuvarande bestämmelser om karensdag slår olika för olika grupper på arbetsmarknaden. Arbetstagare får ett relativt litet avdrag för karens om han sjukanmäler sig sent på dagen med nuvarande regler. Både hel- och deltidsanställda med koncentrerad arbetstid kan med nuvarande regler förlora en relativt stor del av inkomsten om karensdagen infaller under en dag med ett långt arbetspass. De nya reglerna ska leda till att karensen blir densamma för den anställde oavsett när sjukfrånvaron inträffar.

De nya karensreglerna

Den 1 januari 2019 ändras reglerna om karens i lag (1991:1047) om sjuklön. Med anledning av det ändras också sjuklönerreglerna i Vårdföretagarnas kollektivavtal. Ändringarna innebär att karens inte längre räknas per dag utan på en period som är 20 procent av en normal arbetsvecka. Karensavdrag kan därmed behöva göras på mer eller mindre än en dag men inte med mer än vad som svarar mot 20 procent av en normal arbetsvecka, beroende på när den anställde blir sjuk. För sjukfall som inträffar före den 1 januari 2019 gäller fortfarande de nuvarande bestämmelserna. För sjuklön efter dag 15 är det ingen förändring.

Återinsjuknande inom fem kalenderdagar

Att den anställde blir sjuk igen (återinsjuknar) inom fem kalenderdagar från att den förra sjukperioden avslutades innebär att sjuklöneperioden fortsätter. Regeln finns idag men den får med det ändrade karensavdraget en ny innebörd. Om fullt karensavdrag inte gjorts vid första sjukperioden ska ytterligare karensavdrag göras i den fortsatta sjukperioden.

Allmänt högriskskydd – högst tio karenstillfällen

Det allmänna högriskskyddet innebär idag att den anställde inte ska behöva få mer än tio karensdagsavdrag under en tolv månadersperiod. Det ändras nu till tio karenstillfällen. En sjukperiod som börjar inom fem kalenderdagar från att en tidigare sjukperiod upphört ska betraktas som en fortsättning på tidigare sjukperiod. Alla karensavdrag som görs med sammanlagt högst 20 procent av genomsnittlig veckoarbetstid inom samma sjukperiod betraktas som **ett tillfälle** även om avdragen sker på olika dagar.

Särskilt högriskskydd

För en anställd som enligt Försäkringskassans beslut är berättigad till sjuklön utan beaktande av karens (särskilt högriskskydd), görs sjukavdrag enligt vad som gäller för sjukfrånvaro överstigande 20 procent av genomsnittlig veckoarbetstid till och med dag 14 i sjukperioden.

Övergångsbestämmelser

De nya karensreglerna gäller för sjukfall som inträffar från och med den 1 januari 2019. För sjukfall som inträffar före detta datum gäller nuvarande regler.

Vid beräkning av antal tillfällen med avdrag på sjuklönen enligt regleringen om **allmänt högriskskydd** ska ett avdrag för karensdag som har gjorts enligt nuvarande lydelse likställas med ett tillfälle med karensavdrag. Alla karensavdrag enligt den nya lydelsen som görs med sammanlagt högst 20 procent av genomsnittlig veckoarbetstid inom samma sjukperiod betraktas som **ett tillfälle** även om avdragen sker på olika dagar.

Vidare ska karensdag likställas med karensavdrag dels vid återinsjuknande enligt kollektivavtalen, dels för den som före ikraftträdandet har fått ett beslut om särskilt högriskskydd enligt kollektivavtalen.